

Concept-werkplan 2016 gemeente Groningen en Aardbevingen. Versie 14-12-2015

Eind 2014 is de Projectdirectie aardbevingen opgericht om acties ten aanzien van aardbevingen te coördineren, te initiëren en uit te voeren en om zorg te dragen voor adequate kennisopbouw in de organisatie als geheel.

2015 was jaar van pionieren en samen met mede-overheden vervolgstappen zetten in het inrichten van adequate regelingen (w.o. nieuwbouwregeling), zorgen voor gezamenlijke organisatie (o.m. NCG) en voor de Stad meer greep krijgen op wat ons daadwerkelijk te wachten en daarmee te doen staat.

Inmiddels is er de nodige ervaring opgedaan met regelingen, inspecties, onderzoeken en (externe communicatie in de gemeente Groningen, is er een beeld van wat ons te doen staat (inbreng MJP gemeente Groningen), ligt er een concept-Meerjarenplan Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen van de NCG en ontstaat er meer kennis en inzicht in daadwerkelijke seismische dreiging, weerbaarheid van gebouwen, etc.

Wat blijft is dat er met name in de randen van het aardbevingsgebied nog steeds veel onduidelijkheid bestaat over wat daar daadwerkelijk aan aardbevingseffecten kan optreden. Daarmee blijft ook het formuleren van 'wat staat ons nu te doen' op belangrijke onderdelen nog gebaseerd op aannames.

Wat fundamenteel anders is dan de situatie bij de inrichting van de projectdirectie is de komst van de NCG. Daarmee is nu sprake van een regisserende en coördinerende speler die tevens moet zorgen voor de middelen voor uitvoering. Voor de gemeente is het zaak om in samenspel met de NCG op de meest effectieve manier te reageren en te anticiperen op de mogelijke effecten van aardbevingen op de gemeente. Over de concrete uitwerking daarvan zullen t.b.v. het werkplan 2016 nadere afspraken gemaakt moeten worden.

Wat staat ons in 2016 te doen? Als uitgangspunt nemen we daarbij dat de witte NPR op 1-1-2016 zal worden ingevoerd en dat daarmee de recente KNMI-kaart (of een daarop lijkende kaart) onderdeel van het formele toetsingskader wordt. Ten opzichte van begin 2015 betekent dat dat de aangenomen seismische dreiging voor de Stad afneemt; de pga's worden ongeveer gehalveerd. Met voortschrijdend inzicht in de weerbaarheid van gebouwen wordt aangegeven dat ook daarmee er nog steeds aanleiding is om delen van de Stad nader onderzoek naar de aardbevingsbestendigheid van gebouwen te doen.

In het MJP van de NCG worden op basis van de huidige kennis van ondergrond en gebouwen, een beoordeling van de urgentie van opgaven en een inschatting van de optimale aanpak (menskracht, middelen, opnamecapaciteit, etc.) prioritaire gebieden en acties onderscheiden. Daaruit vloeit ook een agenda 2016 voor de gemeente Groningen voort, waarbij duidelijk is dat Groningen als 'randgemeente' in een aantal opzichten niet tot de prioriteiten van de NCG behoort. Over de inhoud verderop meer.

Daarnaast zijn er ook werkzaamheden die niet thuishoren in de NCG-agenda, maar die wel door de gemeente uitgevoerd moeten worden. Een voorbeeld daarvan is de beoordeling van de winningsplannen van de Minister van EZ en daarbij behorende beroepsprocedures.

En tenslotte blijft er in alle gevallen uiteraard de eigen verantwoordelijkheid overeind van de gemeente Groningen voor het borgen de veiligheid van haar inwoners en voor het mogelijk maken van de doorgaande ontwikkeling van de stad. Aardbevingen mogen daarin geen versturende factor worden en mogelijk nieuwe kansen die zich door de regionale aanpak voordoen moeten ook in en door de stad worden opgepakt.

Uitgangspunten voor het werkprogramma 2016 zijn dan ook:

- De veiligheid van inwoners moet worden gegarandeerd
- Het proces van schade-afhandeling moet transparant en snel verlopen
- Gelijke monniken gelijke kappen: niet waar je woont maar de problematiek is bepalend voor aanpak, regelingen, etc.
- Vastgoedinvesteringen in stad moeten doorgaan (level playing field)
- Er moet steeds duidelijkheid zijn over vigerende toetsingskaders
- Waar mogelijk werken aan de plus: probleem omzetten in kans
- Eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid richting bewoners/ondernemers waar kunnen maken en tegelijkertijd NCG in regie- en coördinatierol zetten

Op basis van de eigen beoordeling van wat de gemeente Groningen in 2016 op het gebied van aardbevingen wel of niet zal moeten doen in combinatie met de door NCG geformuleerde agenda komen wij tot de volgende activiteiten (WAT moet er gebeuren) en ramingen van personele inzet:

PM1: (NB: voor alles geldt: we ramen alleen interne kosten; de kosten voor onderzoek, inspecties, uitvoering werkzaamheden, etc. komen voor rekening van NAM/CVW en worden nader geraamd).

PM2: de komende periode wordt vrijwel geheel deel geïnvesteerd in onderzoek. De resultaten van dat onderzoek zullen uitwijzen of en zo ja welke vervolgactie nodig is. Daarom zou nu ook op basis van onderstaande inschatting nu voor het eerste half jaar een afspraak worden gemaakt met een evaluatiemoment juni 2016. Dan kan worden beoordeeld of continuering dan wel verdere afschaling dan wel opschaling nodig is.

PM3: uitgangspunt is dat de verschillende onderdelen van de gemeentelijke organisatie aardbevingen in principe meenemen in hun reguliere taken (zoals veiligheid, economie, juridische ondersteuning, begeleiding onderzoek RUG/Gemeente). Ramingen hieronder betreffen de in 2016 benodigde extra inzet.

Organisatie aardbevingsbestendig maken/houden

De gemeente Groningen houdt in het aardbevingsdossier een eigen, zelfstandige taak in het opkomen voor en behartigen van de belangen van de gemeente. De gemeente moet stevige partner blijven in de samenwerking met de overige gemeenten, provincie en NCG en waar nodig de eigen lijnen met relevante partijen onderhouden. Dat vergt een actieve inzet op (contra-) expertise, strategieontwikkeling, lobby, onderhandeling, etc. Inzet zal nodig zijn op algehele advisering College, centraal (herkenbaar) aanspreekpunt, interne regie uitvoering en ontwikkeling, externe agendering belangen Groningen, uitvoering MJP, afstemming gebiedscoördinator Gemeente Groningen va de NCG, actualisering MJP, overleg NCG/NAM, overleg interne/externe partners, inbreng deelprojecten (zie hieronder), bijdrage regionale aanpak. Dat vraagt om een kernbezetting die als team kan blijven opereren om afgestemde strategie te kunnen blijven voeren.

Kernbezetting: 1fte project/programmaleiding; 1,0 fte coördinatie 'fysiek'; 1,0 fte kennis ondergrond; 1 fte ondersteuning; 1,0 fte communicatie

Voor wat betreft veiligheidsbeleid geldt dat deze taak primair bij de VRG ligt (krijgt daarvoor ook financiële compensatie). Advisering College over VRG plus opbouw gemeentelijke kolom is reguliere taak. Wel extra inhoudelijke inbreng naar VRG i.v.m. scenariobouw.

1. Inspectie en onderzoek noordoostelijke stadswijken

In overleg met NCG en NAM zal ingezoomd worden op de noordoostelijke stadswijken en zal nader bepaald moeten worden of en waar sprake is van een daadwerkelijke versterkingsopgave (concept-MJP o.m. p.70). Hierbij zullen HRBE's direct meegenomen moeten worden.

De ervaring met inspecties en onderzoeken in 2015 leert dat de zorgvuldigheid in de benadering van eigenaren en bewoners een aanzienlijke personele inzet vergt. Indachtig het adagium van de NCG ('de bewoner centraal') zal deze inspanning wel geleverd moeten worden. Met de NCG zal nader gesproken worden over de meest wenselijke en effectieve taakverdeling. Twee opties:

- Gemeente doet alles: 1fte projectleiding, 1 fte projectondersteuning (incl. inzet Geo-informatie), 1 fte bewonersbegeleiding. Op basis van de onderzoeksresultaten kan medio 2016 geconcludeerd worden op welke wijze deze bezetting aangepast (minder of meer) moet worden.
- NCG neemt initiatief en gemeente begeleidt: 0,5 fte leiding/ondersteuning incl. inzet Geo

2. Vervolg onderzoek scholen/kindvoorzieningen

Het programma is ingezet in 2015. In 2016 wordt vervolg gegeven aan het scholen-onderzoek (concept-MJP p. 93) en wordt dit op onderdelen uitgebreid. Op korte termijn speelt onderzoek naar en mogelijk aanpakken van gesignaleerde potentiële HRBE's. Vervolgens vindt nader onderzoek naar overige aspecten plaats. Discussiepunt is nog of ook voor de scholen in Stad het uitgangspunt van de NCG (scholen beoordelen op groene NPR) moet gelden. Er is inmiddels afgesproken met CVW/VVIA dat er een bouwteam geformeerd wordt met de gemeente.

Inzet: 0,5 fte (1,5 dag projectondersteuning/communicatie; 1 dag VTH)

3. *Vervolg onderzoek exemplarische gebouwen/onderzoek CC2-CC3*

Op basis van de witte NPR vindt vervolg plaats van het ingezette onderzoeksprogramma voor de 14 exemplarische gebouwen van de gemeentelijke lijst plus de EZ-lijst (concept-MJP p.90). Uitbreiding vindt plaats met het CC2/CC3 onderzoek (incl. zorgvastgoed) van CVW. Inspectie en onderzoeken zelf uit te voeren door NAM/CVW. Rol gemeente is agenderen en begeleiden. Zie hiervoor twee opties:

NCG neemt leiding en voert uit (NB: voorwaarde voor ons is adequate inzet communicatie); voor Groningen dan formatief onderdeel taak kernbezetting.

Gemeente neemt leiding en voert uit: 0,5 fte extra

4. *Veiligheid openbare ruimte*

Voortzetting/afrondding van de inventarisatie en aanpak van HRBE's in de binnenstad. Nu bij 80 panden potentieel 800 HRBE's geconstateerd. In december volgt nieuwe informatie van NAM die relevant kan zijn voor de vervolg-aanpak. De veronderstelling is dat lagere pga's het risico op HRBE's vermindert en mogelijk wegneemt, maar een concreet toetsingskader daarvoor ontbreekt. Actie: eerste kwartaal 2016 in beeld brengen vanwege mogelijk laag risico gecombineerd met hoog potentieel effect (drukke winkelstraten). Studie eerste kwartaal en op basis daarvan verder beoordelen.

Extra 0,1 fte

5. *Infrastructuur en veilige corridors*

Conform het concept-MJP wordt het onderzoeks- en kennisontwikkelings- en kennisdelingswerk primair neergelegd bij het Platform Infrastructuur, dat de NCG financiert. Wanneer de gemeente Groningen daar werkzaamheden voor gaat doen dan moet daar een aparte financiële afspraak voor worden gemaakt. Daarnaast staat de eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid om kritische infrastructuur in beeld te krijgen en om aantal activiteiten uit MJP te begeleiden (veilige corridors, nulmeting, aanpassen bruggen in Stad, etc.)

Extra inzet 0,5 fte

6. *Monumenten en cultuurhistorisch Erfgoed*

Behoud van monumenten en cultureel erfgoed zijn speerpunt voor de NCG, maar zeker ook voor de gemeente Groningen. Het historisch karakter van Groningen en in het bijzonder de binnenstad is een cruciaal onderdeel van het onderscheidende vermogen van Groningen op het gebied van wonen, winkelen en werken. Taken zijn op korte termijn begeleiding van schadeherstel bij monumentale en

beeldbepalende panden (exemplarisch, CC2/CC3, woning of wat dan ook) en het aanpakken van HRBE's. Afhankelijk van nader onderzoek bij 3 en 4 kan daar begeleiding van versterkingsmaatregelen bij komen. Daarnaast geldt een bijdrage aan kennisontwikkeling. Uitgangspunt voor dit werkprogramma is dat centrale regie daarvoor vanuit NCG wordt opgepakt en dat aanvullende activiteiten van de gemeente apart worden gefinancierd.

Extra inzet in eerste instantie 0,5 fte

7. Eigen vastgoed

De gemeente heeft als vastgoedeigenaar/-beheerder een zelfstandige taak in de richting van de gebruikers. PM: inspectie/inventarisscan/gebruikersinstructie.

Raming 0,2 fte

Totaal t.n.t: 7,3 + 3 bij uitvoering onderzoeken door gemeente (NB: raming voor 1^e half jaar).